

ABRAHAM LINCOLN.

't Is toch een goede gewoonte, dat men zich geboorte- en sterfdagen van bekende en beroemde personen om de vijftig of honderd jaar herinnert. Men blijft daardoor zijn kennis van geschiedenis bijhouden, welke anders licht vervluchtigt, daar ze niet gelijk aardrijkskunde of natuurkunde zoo zichtbaar betrekking heeft met het praktische leven. Daarom hier ook een korte herinnering aan Abraham Lincoln, den „zoon van den pionier,” die president van Amerika werd, en die 12 Februari 1809, dus honderd jaar geleden, geboren werd.

De zoon van den pionier, heet hij in een bekend boek. Bij de geboorte van het knaapje was de vader nog geen pionier; hij woonde in den ouden staat Kentucky, doch acht jaar later trok hij met zijn gezin naar Indiana en in 1830 naar Illinois, waar de welvaart nog geschapen moest worden. De knaap heeft dus alle gelegenheid gehad, zijn kracht en zijn denkvermogen te oefenen in den strijd tegen een natuur, die nog geheel ongecultiveerd was. Zulk een leven, buiten de maatschappij, als voorvechter van de beschaving, kweekt kloeke menschen. En een kloek man is Abraham geworden. In zijn jeugd was hij houthakker, landbouwer, winkelbediende, schipper. In 1832, in een strijd tegen de Indianen, vormde hij een compagnie vrijwilligers, aan wier hoofd hij stond. Daarna begon hij een winkel, en toen dat niet lukken wou, vestigde hij zich zoo maar als advocaat. Dat was het begin van zijn publieke leven. Hij kreeg grooten naam als rechtsgeleerde, en werd in 1846 gekozen in het Congres, waar hij echter slechts twee jaar zitting had. In 1856 was hij candidaat voor den Senaat, werd niet gekozen, maar vestigde de algemeene aandacht op zich door zijn populaire welsprekendheid en zijn juiste redeneering. En zoo kwam het, dat hij in 1860 door de republikeinsche meerderheid tot president der Vereenigde Staten werd gekozen, en als zoodanig optrad.

Zijn verkiezing werd het sein tot den Burgeroorlog. (1861—65.) De Noordelijke staten wilden, dat in de nieuwe staten, Californië, Kansas, Nebraska, die in deze dagen ontstonden, geen slavernij zou worden toegelaten. De Zuidelijke staten, die zelf slaven hielden, waren tegen dit verbod. En toen Lincoln gekozen was, van wien men wist, dat hij tegenstander was van de slavernij, scheidden de Zuidelijken zich af, vormden een nieuwen statenbond, en kozen een eigen president. De Zuidelijken begommen den strijd door den aanval op een fort, en daarop riep

Lincoln 75.000 vrijwilligers op. De Zuidelijken waren sterker, hadden bekwaamere aanvoerders en meer geldmiddelen, zoodat ze de meeste overwinningen behaalden, en de Noordelijken terugdrongen, doch het Noorden schaarde zich in steeds grooter aantal om den energieke en gewaardeerden president, die eindelijk in Grant zijn bekwaamere legeraanvoerder vond. Toen verloor het Zuiden meer en meer, en eindelijk moest het laatste leger zich overgeven. (9 April 1865.) De Unie werd hersteld; de slavernij werd in de geheele republiek afgeschaft.

Lincoln heeft het einde van den strijd beleefd, doch niet het herstel der Unie. In 1864 werd hij met groote meerderheid herkozen tot president; dat nieuwe presidentschap begon 5 Maart 1865, doch hij viel reeds den 14^{den} April door moordende hand. Lincoln woonde in Washington een tooneelvoorstelling bij in den schouwburg, en daar werd hij door een tooneelspeler, Wilkes Booth, met een pistoolschot gedood.

Groot is het getal verhalen over Lincolns goede daden gedurende den oorlog. Hij stond bekend als een geloovig Christen, als een man, buitengewoon rein van leven, eerlijk en trouwhartig als bijna geen ander. De vrijgemaakte slaven hebben elf jaar na zijn dood hem te Washington een monument opgericht, en de gansche wereld door is hij bekend als een der grootste mannen van Amerika.

A. L.

Stoomdruk — LA RIVIÈRE & VOORHOEVE — Zwolle.